

CPK a meziknihovní služby

Nové trendy v meziknihovních výpůjčních službách (MVS),
nové funkce Virtuální polytechnické knihovny (VPK)
a novinky Centrálního portálu knihoven (CPK)

Seminář VISK 2, 17. 5. 2016

Lenka Hvězdová, Karolína Košťálová

lenka.hvezdova@techlib.cz, karolina.kostalova@nkp.cz

VPK je nejvyužívanější službou dodávání dokumentů v ČR

- nejvyužívanější systém dodávání dokumentů v elektronické i papírové podobě v ČR
- nástupcem projektu **INVIK**, 1997 první aplikace pro reprografické a meziknihovní služby a modul pro poskytování digitálních kopií z tištěných dokumentů
- současnou podobu umožnil **projekt „LI 200028 Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací a služeb pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd (2000-2003, MSM/LI)“**
 - unikátní software pro správu zadaných požadavků a vyúčtování služeb
 - server pro systémové informace, včetně dat o uživateli a jejich požadavcích
 - Deklarace účastnických knihoven, spolupráce na budování Souborného katalogu VPK
 - Servisním centrem VPK se stala Národní technická knihovna
 - rutinní provoz VPK byl **spuštěn 1. 6. 2001**
- **stávající služby:** EDD, MRS, Current Content, MMS, účtování, nově MVS
- **silné stránky VPK důvodem pro napojení na knihovny.cz** od prvních projektových záměrů CPK
 - stálí uživatelé
 - systém a služba s tradicí a pevnou pozicí
 - vysoká efektivita zapojení a spolupráce účastnických knihoven
 - relativní jednoduchost systému
 - integrovaný platební systém, včetně poplatků za autorská práva
 - aktualizovaný Souborný katalog VPK s roky odběru
 - možnost připojení dalších agend (Current Content, 2015-MVS)
 - od roku 2001 se do VPK aktivně zapojilo 40 největších českých knihoven
 - služby dodání dokumentu byly poskytnuty stovkám registrovaných uživatelů, knihovnám, fyzickým a právnickým osobám

CPK - Centrální portál knihoven – vývoj a současný stav

- **2010** - rozhodnutí ÚKR vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven, založen informační portál - www.knihovny.cz
- **2011 - 2014** - fáze projektu - projektový záměr, pracovní skupiny, průzkum potřeb knihoven, příprava zadávací dokumentace pro výběrové řízení na dodavatele technologického řešení „na klíč“, rozhodnutí realizace cestou vlastního vývoje – MZK, nutné zapojení knihoven a náročná práce v zázemí a používaných systémech
 - NTK jednou z partnerských knihoven
 - hlavní funkcionality CPK – jednotné prostředí pro **vyhledávání, objednávání a dodání publikací, spojení uživatelských identit, odkazy na plné texty, online platby**
- **2015** - řešení na základě Vufind připravuje programátorský tým v MZK, funkční prototyp beta.knihovny.cz
 - aktuální úkoly řešené v MZK – sklizení dat, deduplikace a obohacování o jmenné authority, napojení na knihovní systémy, inteligentní dohledávání záznamů, sdílení a propojování identit, EIZ - indexace knowledge bází a propojení fulltextů
- **2016 – testování a pilotní provoz**

Koncepce rozvoje knihoven 2011-2015 a MS/DDS

jeden z cílů priority 6 Koncepce rozvoje knihoven:

Optimalizovat systém meziknihovních výpůjčních služeb a dodávání dokumentů s důrazem na rychlost, pohotovost, spolehlivost a efektivní využití informačních zdrojů.

- zajistit komplexní služby nad fyzickými sbírkami
 - vyšší míra automatizace MS
 - změny v dodání dokumentu (přímé dodání koncovému uživateli za garance knihovny)
 - optimalizace služeb dodávání kopií z fyzickým dokumentů
- zajistit komplexní služby nad elektronickými sbírkami
 - optimalizace současných systémů DDS
- 2013-2015 - pracovní skupina pro MVS a DDS
- 2016- - expertní tým CPK zahrnující i vybrané členy bývalých PS

Úkoly PS pro MVS a DDS (2013-2015)

- analýza současného stavu v oblasti DDS, vytvoření jednoho DDS v ČR
- jednání ohledně výše autorského poplatku v rámci DDS
- implementace distančního uzavírání smluv pro DDS
- analýza možností ISO ILL protokolu či vytvoření centrálního ILL modulu jako alternativy k využití ISO protokolu
- test open source systému Fulfillment
- vytvoření modelu fungování MS a DDS v rámci CPK
- analýza poskytovatelů poštovních služeb v ČR

Z čeho vycházela činnost PS pro MVS a DDS?

- zadání vytvořené v rámci příprav tzv. Silného portálu a následně Koncepce rozvoje knihoven
- dotazníkové šetření k zjištění současného stavu meziknihovních služeb v ČR (2011, NK ČR)
- schůzky s pracovníky meziknihovních služeb vybraných knihoven (2012, NK ČR)
- průzkum potřeb a očekávání knihoven a veřejnosti (2013, CPK)
- 2016 budou knihovny vyzvány k vyplnění dotazníku, který se bude týkat podoby MS v CPK

Dotazníkové šetření k zjištění současného stavu MS v ČR (2011)

- poslední obdobný průzkum byl v roce 1997 > potřeba aktualizovat informace v poskytování MS
- průzkum proběhl na přelomu června/července 2011, sledována byla data za rok 2010
- sledované okruhy: Popis knihovny, MS poskytované, MS žádané, Čtenáři a MS, Spolupráce v rámci MS
- dotazník vyplnilo 382 knihoven
- výsledky prezentovány na Knihovnách současnosti 2011

Setkání s pracovníky MS vybraných knihoven (2012)

- debata nad možnými změnami v oblasti MVS a DDS s ohledem na témata stanovená Konceptí rozvoje knihoven
- diskuze o tématech, která výkonní pracovníci MVS a DDS považují za problematická

Výsledky diskuze:

- MS je ovlivňována roztříštěnost informací o tištěných, elektronických a digitalizovaných fondech knihoven, nezpracované fondy
- MS jsou zatím poskytovány převážně z tištěných dokumentů *> je budoucnost ve větším využití výsledků digitalizace (ve spojení se změnami v připravované novele AZ) a e-povinného výtisku, sdílení identit např. pro využívání ELZ, v objevujících se možnostech výpůjček e-knih, využití PDA místo MS?*
- personální, finanční, technické zázemí/možnosti jednotlivých knihoven
- míru využívání DDS negativně ovlivnila výše autorských poplatků stanovených v roce 2009 agenturou DILIA

Vyhodnocení očekávání uživatelů v oblasti MVS a DDS (2013)

- průzkum proběhl v knihovnách spojených s CPK
- 3. 10. – 16. 10. 2013
- osobní rozhovory s využitím dotazníku
- 1601 respondentů

Vybrané otázky, které se týkaly MS a DDS:

- ochota cestovat pro získání dokumentu z knihovny
- dodávka tištěných dokumentů z knihovny přímo domů
- dodávka elektronických materiálů z knihovny
- využívání mojID a online plateb

Vyhodnocení očekávání uživatelů v oblasti MVS a DDS

Dodávka tištěných dokumentů z knihovny přímo domů

- 21% respondentů - rozhodně má zájem o tuto službu
- 40% respondentů – spíše má zájem o tuto službu

Navazující otázka: Jakou částku jsou tito uživatelé ochotni za službu platit

- 21% respondentů – do 20,- Kč
- 42% respondentů – do 50,- Kč
- 18% respondentů – do 100,- Kč

Vyhodnocení očekávání uživatelů v oblasti MVS a DDS

- část uživatelů by o tuto službu měla zájem, ale nejsou ochotni za ni zaplatit vyšší částky, které by pokryly garantovaný způsob dopravy dokumentu, služba by tak byla spíše alternativou pro menší okruh uživatelů
- v případě České pošty vychází poštovné na 98-110,- Kč za obě cesty

Vyhodnocení očekávání uživatelů v oblasti MVS a DDS

Dodávka elektronických materiálů z knihovny

- 16% respondentů - rozhodně má zájem o tuto službu
- 31% respondentů – spíše má zájem o tuto službu

Navazující otázka: Jakou částku jsou tito uživatelé ochotni za službu platit

- 41% respondentů – do 20,- Kč
- 32% respondentů – do 50,- Kč
- 13% respondentů – do 100,- Kč

Vyhodnocení očekávání uživatelů v oblasti MVS a DDS

- část uživatelů by o službu měla zájem, ale jsou ochotni platit relativně malé částky za jejich poskytnutí (eDDO NK ČR do 50,- Kč = 6 stran elektronicky s autorským poplatkem, 25 stran elektronicky bez autorského poplatku, 11 stran dodaných přes knihovnu v tištěné podobě s autorským poplatkem)
- dalším problematickým bodem DDS je nutnost uzavřít smlouvu se servisním centrem písemně, tj. služba se vyplatí pouze při opakovaném použití
- k větší atraktivitě služby by mohl napomoci, pokud by uživatelé (včetně jednorázových) mohli uzavírat smlouvu i elektronicky

Vyhodnocení očekávání knihoven v oblasti MVS a DDS

Pro knihovny představuje CPK cestu ke zjednodušení MVS, z toho obecně plynou funkce, které by mělo CPK zajišťovat/nabídnout:

- záznamy v CPK musí obsahovat jednoznačnou identifikaci knihovny, která dokument vlastní, ideálně s možností ověření aktuální dostupnosti příslušné jednotky
- součástí CPK by měla být možnost objednat službu MVS a to prostřednictvím jednotné žádanky – s touto variantou souhlasila i Sekce pro služby SDRUK
- na CPK by měl navazovat nástroj, který knihovnám umožní vzájemné účtování meziknihovních služeb – za základ tohoto nástroje je možné považovat VPK

DDS - distanční uzavírání smluv s Koncovým uživatelem

- aktuálně je využití DDS založeno na uzavření písemné smlouvy > část potenciálních uživatelů služby DDS díky této bariéře ztrácí
- při využití např. mojeID nebo elektronického podpisu bychom mohli nabídnout distanční uzavírání smluv (NOZ)
- podmínkou je změna Kolektivní smlouvy mezi NK ČR a DILIA
- schůzka se zástupci DILIA v NTK (25. 6. 2015), témata:
 - uzavírání smluv o užívání služby EDD nejen písemně, ale i elektronicky, např. s využitím mojeID (*> příprava návrhu úpravy Kolektivní smlouvy*)
 - využívání DDS i pro dodávání tištěných kopií zahraničním knihovnám (*> DILIA nemá pro tuto činnost zákonnou licenci, vše by muselo probíhat na základě smluv, teoretická možnost začít o tomto jednat se slovenskou agenturou LITA, ze strany slovenských knihovnických organizací by byl zájem o obnovení spolupráce*)
 - výše autorských poplatků (*> poplatky jsou dle názoru DILIA adekvátní*)

DDS - distanční uzavírání smluv s Koncovým uživatelem

- NK ČR ve spolupráci s NTK a MZK připravila návrh úpravy Dodatku č. 2 ke Kolektivní smlouvě o EDD tak, aby bylo možné smlouvy uzavírat nejen písemně, ale distančním způsobem
- 11. 7. 2015 – návrh úpravy Dodatku č. 2 předán DILIA
- 22. 7. 2015 – DILIA v současné době nechce stávající Kolektivní smlouvu měnit, změna by měla proběhnout v rámci přípravy nové smlouvy mezi NK ČR a DILIA v roce 2016 (aplikace novelizace Autorského zákona)

VPK jako univerzální nástroj MS a DDS

- na základě výsledků instalace open source systému Fulfillment v KNAV dospěla PS k závěru, že bude vhodnější použít rámci CPK již existující systém VPK
- výhodou VPK je propracovaný systém účtování poplatků, což je aktuální i s přechodem řady knihoven k placení MVS a fungující spolupráce s knihovnami
- na NTK toto rozhodnutí může klást zvýšené nároky – je možné předpokládat vyšší zátěž systému, nutnost doprogramovat některé prvky, větší personální zatížení NTK jako SC VPK
- stávající VPK bude i nadále ze strany NTK spravována a udržována v provozu, případně je též možné provádět drobné úpravy dle aktuálních potřeb (např. zmíněné zapojení služby MVS)
- bylo nutné i zjistit, zda VPK v aktuálním stavu bude pro CPK stačit

Zakládající a partnerské knihovny ve VPK

CPK – zakládající knihovny a VPK

- poskytují služby ve VPK: *KNAV, MZK, NTK, NLK, MSVK, SVK PL, VKOL, KK Vysočiny, KK Karlovy Vary*
- čerpají služby ve VPK: *MěK KH, JVK, KKFB (zájem o plné zapojení), KK Pardubice*
- nevyužívají VPK: *NK ČR, MKP, MěK Tábor, KNM, SVK HK, KVK, ÚMV, SVK Ústí n/L., SVK Kladno, MěK Česká Třebová*

CPK – partnerské knihovny a VPK

- poskytují služby ve VPK: *UTB*
- čerpají služby: *UPOL (vybrané fakulty), MUNI – PřF (pouze klasické MS)*
- nevyužívají VPK: *Masarykova veřejná knihovna Vsetín*

Návrh modelu fungování MVS v CPK (6/2015)

- MVS v rámci CPK by měla být založena na nástrojích VPK
- služby MVS by se měly nabízet pouze u dokumentů, které nemá „domovská“ knihovna konkrétního čtenáře ve svém fondu
- objednávka MVS zadaná čtenářem bude předána jeho „domovské“ knihovně k vyřízení – a to buď prostřednictvím VPK (zakládající a partnerské knihovny CPK by měly být zapojené do VPK a podporovat MVS ve VPK) nebo pravděpodobně e-mailem (ostatní knihovny)
- na jednání Rady CPK proběhla diskuze k navržené podobě poskytování meziknihovních služeb v rámci CPK, část členů Rady preferovala posun MVS v CPK směrem k automatizovanému výběru dožádané knihovny, předání žádanky přímo dožádané knihovně bez prostřednictví knihovny žádající, rozšíření MVS i na dokumenty aktuálně nedostupné ve fondu atd

Možné varianty MVS v CPK

- A. Požadavek uživatele knihovny na MVS/MRS zadaný prostřednictvím CPK bude doručen do VPK do konta knihovny, jejíž průkazku uživatel vlastní. O tom, kde a jak bude požadavek realizován, rozhoduje knihovník. Výpůjčka je zaslána do knihovny, jejíž průkaz uživatel vlastní**
- B. Požadavek uživatele knihovny na MVS/MRS zadaný prostřednictvím CPK bude doručen do VPK do konta některé zakládající knihovny, která dokument vlastní, výběr cílové (dožádané) bude proveden automaticky na úrovni VPK. Knihovník z domovské knihovny uživatele nebude do tohoto procesu zasahovat. Výpůjčka je zaslána do knihovny, jejíž průkaz uživatel vlastní.**
- C. Rozšířit službu MVS i na dokumenty, které jsou aktuálně v knihovně nedostupné (vypůjčené, poškozené, ve vazbě atd.) S touto službou by mohla být spojena platba.**

Varianta B – automatický výběr cílové knihovny

- aktuálně je do CPK zapojeno 22 zakládajících knihoven
- ne vždy jsou fondy knihoven dostupné pro CPK
- neexistuje centrální databáze e-časopisů a e-knih v ELZ

→ možné mezní situace:

- v CPK nedojde ke správnému ověření dostupnosti dokumentu v knihovně, požadavek bude předán nevhodné knihovně ... jeho vyřízení se protáhne
- dokument se v domovské knihovně uživatele nachází, jeho záznam není možné do CPK dodat (naskenované katalogy ...) nebo ho nebylo možné v CPK vyhledat (odlišnosti v katalogizačních záznamech knihoven) ... uživatel bude zbytečně čekat na MVS, knihovnám s jejím zajištěním vzniknou náklady
- dokument se nachází v témže městě, ale v jiné knihovně ... získání dokumentu by mohlo být levnější a rychlejší

Varianta B – automatický výběr cílové knihovny

- CPK nemusí obsahovat 100% informaci o fondu konkrétní knihovny
- statistiky části knihoven ukazují, že požadavky je vhodné ověřovat – ať jde o správnost citace nebo zjištění lokace dokumentu

NK ČR: 12,13% požadavků na MVS/MRS nalezeno v NK ČR
20,19% požadavků na MMS nalezeno v NK ČR nebo ČR

MZK: 12,23% požadavků na MVS/MRS nalezeno v MZK

NTK: 3,7% požadavků na MVS/MRS nalezeno v NTK
11,4% požadavků na MMS nalezeno v NTK nebo ČR

zdroj: statistiky knihoven za rok 2014

Varianta B – automatický výběr cílové knihovny

- vzhledem k počtu zakládajících knihoven nebude u části krajů možné uplatnit přednostní výběr knihovny ze stejného regionu
- Praha – 7 knihoven v CPK
- Středočeský, Jihočeský a Pardubický kraj: krajská knihovna + městská knihovna
- ostatní kraje: pouze jedna zapojená knihovna

Do algoritmu výběru by pravděpodobně bylo již ve stávající VPK možné zahrnout nastavení, která by knihovna při automatickém výběru preferovala.

Varianta B – automatický výběr cílové knihovny

- u některých objednávek by pro knihovny mohlo být vzhledem k finančním nákladům těžké obhájit finanční efektivitu služby (náklady na poštovné, evidence výpůjček, bankovní poplatky atd.)
- v rámci CPK by bylo vhodné, aby knihovny sjednotily svou cenovou politiku vůči uživatelům i knihovnám

Poplatky účtované uživateli za realizovanou MVS (7/2015)

0,- Kč	NK ČR, KNM, NTK
30,- Kč	KVK, SVK Kladno
35,- Kč	KNAV
40,- Kč	NLK, KK Pardubice SVK HK (+ poplatek půjčující knihovně, je-li účtován)
50,- Kč	MZK, SVK PL, VKOL, SVK Ústí nad Labem, KK Vysočiny MSVK (+ poplatek půjčující knihovně, je-li účtován)
60,- Kč	MKP, MěK Kutná Hora, JVK, KK Karlovy Vary
55,- Kč nebo 65,- Kč (podle váhy zásilky) + 5,- Kč nebo 10,- Kč za výzvu k vyzvednutí	KFBZ
100,- Kč	MěK Česká Třebová
poštovné a balné + poplatek půjčující knihovně, je-li účtován	MěK Tábor, ÚMV

Poplatky účtované knihovně za realizovanou MVS (7/2015)

MVS není knihovnám účtována	NK ČR, KNAV, MKP, NTK, NLK, MZK (mimobrněnským knihovnám), SVK Kladno
Zdarma v rámci kraje	ostatní knihovny platí skutečné náklady ... SVK HK ostatní knihovny 50,- Kč ... KVK, SVK Ústí nad Labem
Účtují	60,- Kč ... MSVK 50,- Kč ... SVK Plzeňského kraje, VKOL, MěK Česká Třebová
Poplatky pro knihovny nejsou na stránkách zmíněny	MěK KH, JVK, MěK Tábor, KNM, KK Pardubice, KK Vysočiny, KK Karlovy Vary, ÚMV

% požadavků na MVS realizovaných z fondu zakládajících knihoven CPK (statistiky knihoven v PS pro MVS a DDS za rok 2014)

NK ČR	<p>30% (MVS + MRS)</p> <p>na 3 ZK CPK nebyl směřován žádný požadavek</p> <p>Z 10 knihoven, z jejichž fondů bylo realizováno nejvíce objednávek MVS/MRS, je pouze pět zakládajících knihoven CPK (3. OLA001, 4. BOA001, 6. LIA001, 8. CBA001, 9. ABG001).</p>
MZK	<p>24,44%</p> <p>na 6 ZK CPK nebyl směřován žádný požadavek</p>
NTK	
SVK HK	56%
KNAV	MVS byla realizována pouze ze 7 ZK CPK
MKP	<p>57,8%</p> <p>Na 5 ZK CPK nebyl směřován žádný požadavek</p>
MěK Tábor	

Varianty MVS v CPK

- **MVS v rámci CPK – možné cesty:**
 1. MVS založená na principech daných Knihovním zákonem, vyhláškou a metodickými pokyny
 2. MVS CPK = „služba dodávání fyzických dokumentů“ založená na smluvním ujednání mezi Zakládajícími knihovnami CPK a jdoucí v některých ohledech nad rámec platné legislativy
- **Jednání Rady CPK (26. 10. 2015):**
 - MVS v CPK bude řešena jednotně s využitím VPK
 - paralelně budou probíhat kroky směřující k realizaci varianty s maximálním využitím automatizace (zejména řešení smluvního, organizačního a personálního zajištění)
 - z rozhodnutí Rady CPK proběhne průzkum mezi knihovnami (primárně bude zaměřen na Zakládající knihovny, dále budou osloveny např. knihovny v rámci Sekce pro služby SDRUK), jehož úkolem bude zjistit ochotu a připravenost knihoven jít cestou „2“ a postoj knihoven ke zmíněným variantám A, B a C

Připravovaný průzkum – okruhy otázek

1. Nový způsob zadávání a přijímání požadavků

Požadavek MVS/MRS zadáný uživatelem v CPK by byl směřován přímo do cílové knihovny, tato knihovna je vybrána systémem automaticky na základě definovaného algoritmu: *Byly by knihovny (žádající i dožádané) ochotné akceptovat tento způsob objednávání?*

2. Algoritmus pro automatizovaný výběr dožádané knihovny

- Míra aplikace automatizovaného výběru knihovny
- Parametry aplikované v algoritmu: region, typ knihovny, individuální sety
- Postupy dalšího vyřízení při zamítnutí požadavku (automatizované předání, vrácení zpět žádají knihovně)

3. Specifikace dokumentů poskytovaných prostřednictvím MVS v CPK

- ochota objednat a poskytnout prostřednictvím MVS CPK i dokumenty, které knihovna ve svém fondu má, ale momentálně jsou nedostupné (vypůjčené, poškozené, neexpedovatelné atd.)

4. Zasílání dokumentů přímo uživatelům

- ochota zaslat výpůjčku přímo uživateli + definice požadovaných podmínek (okruh možných podmínek již dříve připravila PS)
- ochota zaslat kopii přímo uživateli

Připravovaný průzkum – okruhy otázek

5. Platby za MVS poskytnuté prostřednictvím CPK

- názor knihovny na platby za MVS poskytnout prostřednictvím CPK (platí/neplatí uživatel, platí si knihovny navzájem, v rámci regionu si knihovny neplatí)
- ochota sjednotit poplatky za služby mezi všemi Zakládajícími knihovnami CPK

6. Závazné lhůty pro poskytování MVS/MRS v CPK

- Ochota přistoupit na závazné lhůty (např. 3 dny)
- Ochota sjednotit výpůjční lhůty

7. MS v CPK jako paralelní systém k MS dle Knihovního zk.

- Je knihovna ochotna ke stávajícímu provoz MS dle Knihovního zk. provozovat vytvořit a provozovat paralelní workflow respektující pravidla MS v CPK?

8. Míra zapojení knihovny do MS v CPK

- využívání této cesty jen pro vyřizování pasívní MS / jen pro zadání aktivní MS / pro pasívní i aktivní MS

Připravovaný průzkum – okruhy otázek

9. Vracení knih v jiné knihovně

- Ochota přijmout k vrácení knihu z jiné knihovny + předat ji této knihovně

10. Změny ve vlastních KŘ a cenících

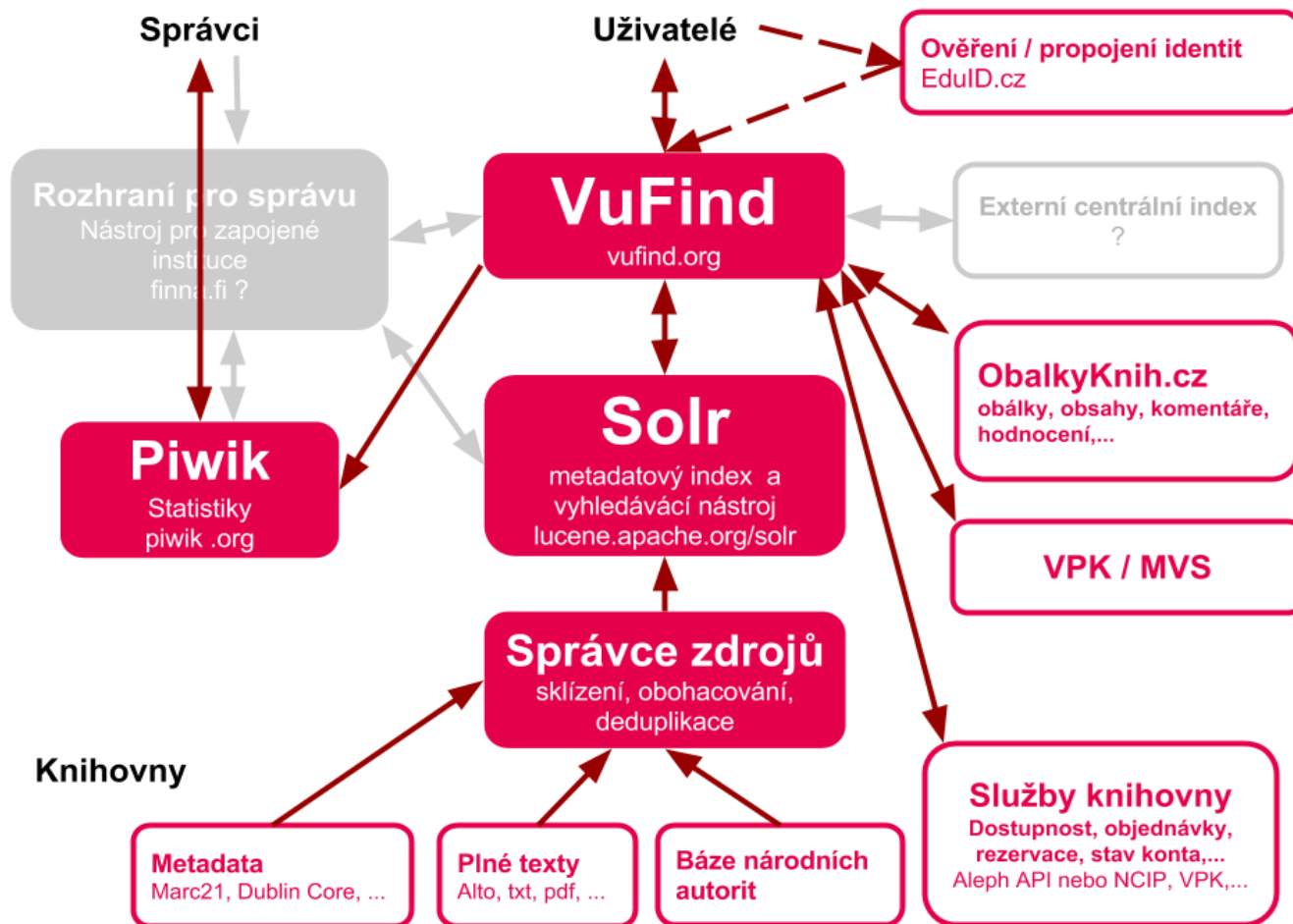
- Ochota změnit vlastní dokumenty pokud půjde MS v CPK nad rámec CPK

Požadavky CPK jsou příležitostí pro rozvoj nové platformy

- požadavky CPK na zajištění **konzistence a udržitelnosti systému** dodávání dokumentů a platebního systému, bezproblémové napojení na stávající a budoucí knihovnické systémy (CPK), pružnost rozšiřování služeb a funkcionalit
- VPK má **slabé stránky** dané stářím systému, proto rozhodnutí NTK vytvořit **novou platformu**
- financování VISK 8B, v 2016 fáze I . - Analýza
- požadavky na novou platformu služby dodávání dokumentů
 - návaznost na knihovny.cz - napojení procesů dodávání dokumentů a MVS na vyhledávání
 - podoba uživatelsky přívětivé webové služby
 - naprogramována v otevřeném kódu
 - důkladná dokumentace systému zajišťující udržitelnost systému
 - napojení na knihovnické systémy a registry
 - modulární řešení, zapojené knihovny si budou moci vybrat moduly, který jim vyhovují (sledování procesu dodání dokumentů a MVS, vyúčtování, správa uživatelů, komunikační modul, atd.)
 - zjednodušení práce knihoven, např. aktualizace zdrojů jen do jednoho souborného katalogu; některé činnosti zcela automatizované, nastavitelné, jiné s ad hoc rozhodnutím knihovníka
 - varianty modelu fungování MVS a dodání dokumentů - a/proces částečně řízený knihovnou nebo b/zcela automatizovaný proces - rozhodnutí Rady CPK v říjnu 2015 o provedení průzkumu v knihovnách (odd. MVS)
 - modulární řešení umožní při zachování klíčových funkcionalit VPK rozvoj a flexibilní připojení nových služeb a agend

VPK – silné stránky, slabé stránky, příležitosti, rizika

silné stránky	slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • stálí uživatelé • systém a služba s tradicí a pevnou pozicí • vysoká efektivita zapojení a spolupráce účastnických knihoven • relativní jednoduchost systému • integrovaný platební systém, včetně poplatků za autorská práva • aktualizovaný Souborný katalog s roky odběru • možnost připojení dalších agend (Current Content, 2015-MVS) • od roku 2001 se do VPK aktivně zapojilo 40 největších českých knihoven • služby dodání dokumentu byly poskytnuty stovkám registrovaných uživatelů, knihovnám, fyzickým a právníkům osobám 	<ul style="list-style-type: none"> • software Dataflex už není podporován • chybí dokumentace systému • další rozvoj v Dataflex proto složitý • napojení na knihovní systémy je obtížné nebo nemožné • design není uživatelsky přátelský, je zaměřený spíše na pracovníky knihoven než na přímé uživatele • nutno sjednotit právní základ VPK
výzvy, příležitosti	rizika
<ul style="list-style-type: none"> • role CPK – nová platforma jako navazující služba dodávání dokumentů (nejen) v knihovny.cz • nová platforma – otevřená uživateli a uživatelsky přátelská, služby nabízené podle uživatelských profilů a dostupnosti zdrojů, v otevřeném kódu, s modulárním řešením, návazností na knihovnické systémy a potenciálem rozvoje • vliv rozhodnutí Rady CPK o variantě MVS a EDD -1)proces částečně kontrolovaný knihovnou nebo 2) zcela automatizovaný proces • apelovat na knihovny zapojené do VPK a CPK, aby zřizovaly uživatelům schránky EDD (pro vyzvednutí elektronické kopie) • jednání s agenturou Dilia o distančním uzavírání smluv, zasílání elektronické kopie do zahraničí (Slovensko), úpravy poplatků (paušál), ověřování identit (mojeID, eduID) 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek zdrojů – finančních, personálních, morálních, časových • nedostatečná komunikace s CPK • technické problémy navazujících systémů a OPACů • nejednotné katalogizační záznamy, nejednotná politika knihoven (např. co je „výpůjčka“) • zatím nedostatečný RA – přehled o nakoupených licencích pro elektronické informační zdroje v ČR • neochota knihoven spolupracovat, měnit nastavení svých systémů a zaběhnutých pracovních postupů • nemožnost vyjednání nových podmínek s Dilií

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Library of Technology

Knihovny.cz – beta verze: vyhledávání

Katalog Inspirace Knihovny Události

🔔 ★ Oblíbené Debug English

Zadejte hledaný dotaz, např. název knihy

🔍 HLEDAT

nabídka služby –
dodání dokumentů –
výpůjčka, kopie,
MVS, ... přes ZÍSKEJ

← Zpět na výsledky hledání

Zdroj: Obálky knih

Stopařův průvodce Galaxií. [1]

Hlavní autor: Douglas Adams, 1952-2001

Typ dokumentu: Knihy

Rozsah: 144 s. ;

Vydání: Vyd. 3., V Argu 1.

Vydáno: Praha : Argo, 2002

Témata: vědecko-fantastické romány
anglické romány
English fiction
science fiction novels

Popis jednotky: Č. dílu označeno na hřbetě číslicí, na tit. s. hvězdičkou

ISBN: 80-7203-438-3

Knihovna/katalog:

Národní knihovna ČR ▼

Jednotky E-verze Koupit Komentáře Metadata

Stav	Půjčeno do	Oddělení	Sbírka	Umístění	Více informací	Sign.
Prezenční	Dostupné	SKLAD KLEMENTIN UM	sklad			54 K 075002
Omezená dostupnost	Dostupné	NÁRODNÍ KONZERVAC NÍ FOND	sklad			I 411533

ZÍSKEJ

✉ Poslat emailem

📄 Exportovat záznam

🔗 Trvalý odkaz

☆ Přidat do oblíbených

🗉 Zobrazit citace

Podobné

Stopařův průvodce
Galaxií - audiokniha
Douglas Adams, 1952-2001

Stopařův průvodce
galaxií
Douglas Adams, 1952-2001

Stopařův průvodce
Galaxií
Douglas Adams, 1952-2001

Stopařův průvodce
Galaxií
Douglas Adams, 1952-2001

Stopařův průvodce
galaxií
Douglas Adams, 1952-2001

Rozhodování – podle registrace zákazníka a ověření typu a dostupnosti dokumentu se nabídnou konkrétní služby dodání dokumentu na míru

1.

ZÍSKEJ

2. Ověření na typ dokumentu – aby se nenabídly nesplnitelné služby

3. Nepřihlášenému uživateli se po kliknutí na tlačítko „Chci to“ zobrazí všechny služby, které je teoreticky možné nabídnout.

- získat/objednat papírovou kopii
- volně dostupná digitální kopie (mělo by se předem ověřit, jestli taková existuje v nějaké digitální knihovně)
- koupit (knihkupectví/antikvariát)
- EOD (ale to by mělo doopravdy být je u těch záznamů, které mohou být pro EOD poskytnuté)

.....

Další služby je možné získat po přihlášení se jako uživatel jedné z knihoven zapojených do CPK:

- vypůjčit v mé knihovně
- získat přístup k plnému textu (= z EIZ)
- vypůjčit z jiné knihovny
- získat/objednat el. kopii (=EDD)
-
-
-

Po přihlášení budou aktivní / zobrazené jen ty služby, které je možné konkrétním uživateli reálně nabídnout.

- 4.** Přihlásím se jako uživatel knihovny spolupracující s CPK, respektive uživatel EDD, proběhne následující ověření:
- **A1: fyzická osoba - ověření zda má s VPK uzavřenou smlouvu pro fyzické osoby >> ověřuje se v bázi uživatelů VPK, v budoucnosti asi ověření vůči bázi uživatelů NTK**
 - **A2: osoba, která má s některou účastnickou knihovnou uzavřenou smlouvu o EDD pro koncové uživatele - ? jak/kde ověřit, je možné, aby si sami objednali?**
 - **B: dostupnosti titulu ve VPK >> ověřuje se v SK VPK**
 - periodika, e-periodika s ISSN: podle ISSN
 - periodika, e-periodika bez ISSN: podle názvu periodika???
 - ? periodika, která nejsou uvedena v SK VPK, ale ze srovnání sigel knihoven, které je vlastní a sigel knihoven poskytujících EDD ve VPK, vyplynulo, že by mohly být předmětem EDD
 - knihy: CPK dodá do VPK seznam knihoven (jejich sigel), které podle CPK dokument vlastní, ten VPK srovná s knihovnami ve VPK, které poskytují EDD
 - **C: možnost poskytnout z konkrétního titulu službu EDD**
 - u periodik, e-periodik uvedeno v SK VPK >> ověřuje se v SK VPK
- 5.** - u knih lze obecně poskytnout kopie do 20 stran na jednu objednávku

A: ano, uživatel má smlouvu s VPK
B: ano, časopis je ve VPK dostupný/EDD poskytuje ve VPK alespoň jedna z knihoven, které knihu podle CPK vlastní
C: ne, z dokumentu nelze poskytnout EDD
>> V nabídce služeb se EDD již nezobrazí

A: ano, uživatel má smlouvu s VPK
B: ne, dokument není ve VPK dostupný
C: ne, z dokumentu nelze poskytnout EDD
>> V nabídce služeb se EDD již nezobrazí

A: ne, uživatel nemá smlouvu s VPK
B: ano, časopis je ve VPK dostupný/EDD poskytuje ve VPK alespoň jedna z knihoven, které knihu podle CPK vlastní
C: ano, z dokumentu lze poskytnout EDD
>> V nabídce služeb EDD zůstane s informací, že pro jeho získání je potřeba uzavřít smlouvu s VPK

A: ano, uživatel má smlouvu s VPK
B: ano, časopis je ve VPK dostupný/EDD poskytuje ve VPK alespoň jedna z knihoven, které knihu podle CPK vlastní
C: ano, z dokumentu lze poskytnout EDD
>> V nabídce služeb EDD zůstane, po kliknutí se otevře formulář VPK, do kterého se převedou

- ? potřebuje VPK z CPK dostat bibliografické údaje o žádaném dokumentu + lokace?

- získat/objednat papírovou kopii
- volně dostupná digitální kopie
- koupit (knihkupectví/antikvariát)
- EOD (ale to by mělo doopravdy být je u těch záznamů, které mohou být pro EOD poskytnuté)

.....

- vypůjčit v mé knihovně: **knihu je dostupná, objednejte si ji**
- **získat přístup k plnému textu (= z EIZ)**
- vypůjčit z jiné knihovny (**neaktivní**)
- **získat/objednat el. kopii (=EDD)**
-

Otevře se formulář VPK, jeho verze bude záležet na tom, zda půjde o uživatele A1 nebo A2

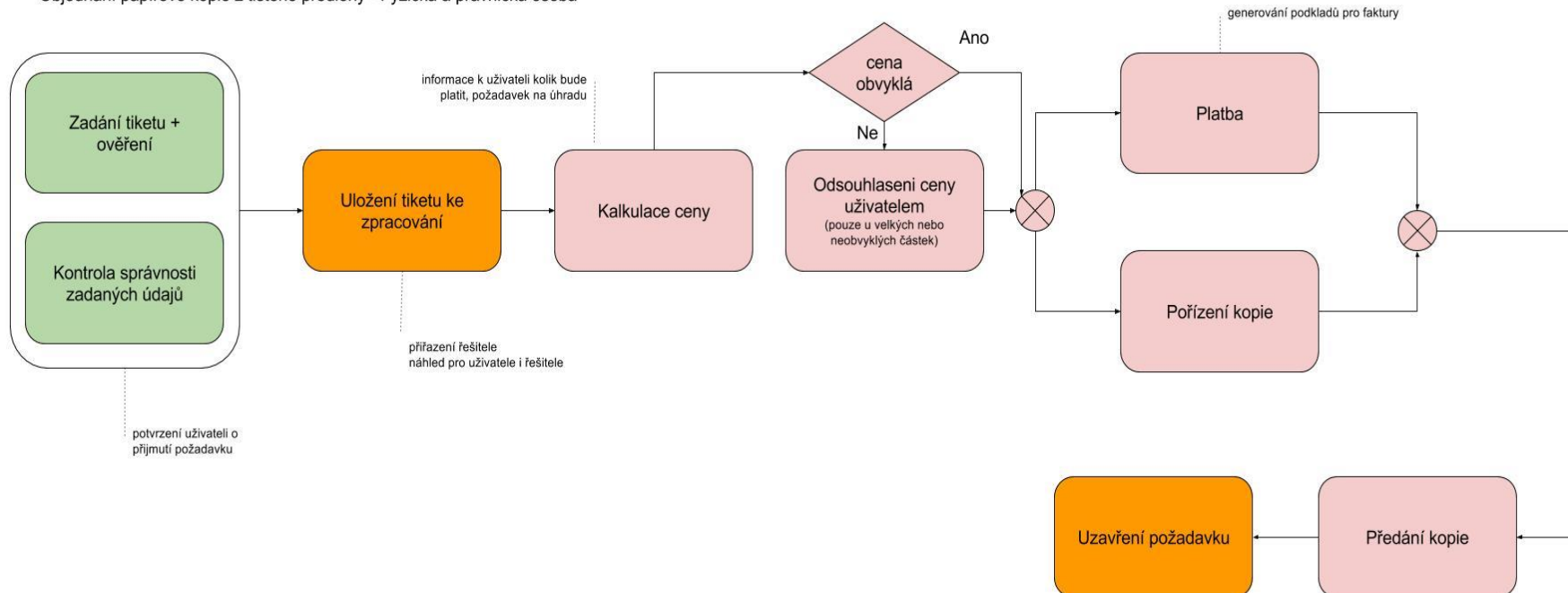
Nová platforma dodávání dokumentu ZÍSKEJ, fáze I. - Analýza

- projekt VISK 8/B 2016 – „Vývoj systému pro dodávání dokumentů pro zajištění EDD a MVS služeb Centrálního portálu knihoven: Fáze I - Analýza“
 - **procesní analýza** – analýza procesů dodávání dokumentů, MVS a dalších služeb, analýza uživatelů služeb dodávání dokumentů a jejich chování a návrh uživatelských scénářů, analýza a komparace stávajícího uživatelského rozhraní a obdobných systémů ve webovém prostředí, analýza organizačního zajištění projektu, popis návaznosti na projekt CPK, zajištění udržitelnosti, efektivity a přínosu systému
 - **návrh architektury** jednotlivých částí systému - interních modulů, modulů zajišťujících napojení na knihovnické systémy a externích subsystémů
 - **rozbor nákladů, proveditelnosti a udržitelnosti** projektovaného systému
 - **zajištění právního rámce a právní podpory** jednotlivých aspektů online služby
- výstupem - podklad pro programátory
- v roce 2017 proběhne Fáze II – programování a testování

Analýzy procesů dodávání dokumentů – aktuální stav

- v současné době vznikají analýzy procesů dodávání dokumentů, MVS a dalších služeb nového systému ZÍSKEJ jako podklad pro zadání systémovému analytikovi, zejména
 - Popis parametrů služby ZÍSKEJ
 - Uživatelské scénáře (user cases) – popis a dotazníkové šetření
 - Popisy postupu různých typů požadavků systémem ZÍSKEJ

Objednání papírové kopie z tištěné předlohy - Fyzická a právnická osoba

Otázky???

Děkujeme za pozornost!

